

**VI WOJEWÓDZKI KONKURS Z HISTORII
DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH WOJEWÓDZTWA
ŚWIĘTOKRZYSKIEGO**

ETAP I – SZKOLNY

**26 listopada 2024 r.
Godz. 10:00**

Kod pracy ucznia

Suma punktów

Czas pracy: **60 minut**

Liczba punktów możliwych do uzyskania: **86 punktów**

Instrukcja dla ucznia

1. W wyznaczonym miejscu arkusza z zadaniami konkursowymi wpisz swój kod.
2. Sprawdź, czy na kolejno ponumerowanych 14 stronach jest wydrukowanych 26 zadań.
3. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś Komisji Konkursowej.
4. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania, oglądaj ilustracje. Wykonuj zadania zgodnie z poleceniami.
5. Rozwiązania zadań zapisuj długopisem lub piórem z czarnym lub niebieskim tuszem/atramentem.
6. Nie używaj korektora.
7. Rozwiązania zadań zaznacz w arkuszu z zadaniami konkursowymi.

Wybierając swoją odpowiedź wpisz ją lub zaznacz w kółku, np.:

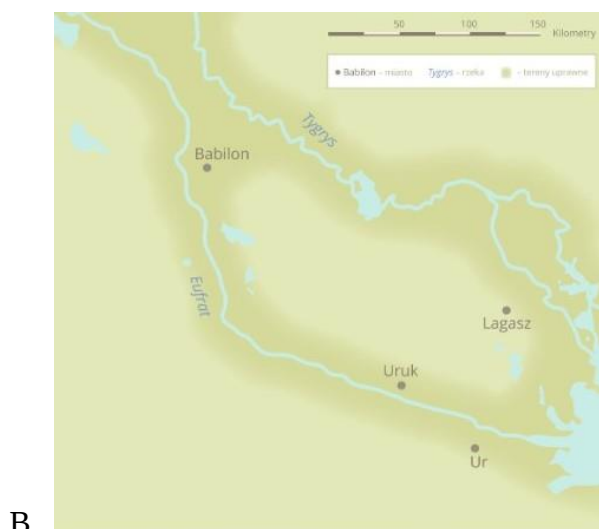
8. Jeśli się pomylisz, błędne zaznaczenie przekreśl krzyżykiem, np.: i zaznacz kółkiem inną wybraną odpowiedź, np.:

9. Rozwiązania zadań otwartych zapisz czytelnie i starannie w wyznaczonych miejscach w arkuszu z zadaniami konkursowymi. Ewentualne pomyłki przekreślaj.

Powodzenia!

Zadanie 1. (0–4)

Z jakimi cywilizacjami związane są przedstawione na ilustracjach lokalizacje?
Przyporządkuj i wpisz w miejsca wykropkowane właściwe informacje wybierając je z poniżej wymienionych.

- 1.1 A.....
1.2 B.....
1.3 C.....
1.4 D.....

CYWILIZACJA CHIŃSKA
CYWILIZACJA EGIPSKA
CYWILIZACJA INDYJSKA
CYWILIZACJA MEZOPOTAMSKA

Zadanie 2. (0–3)

Zaznacz, które z poniższych zdań są prawdziwe, a które fałszywe?

Polis ateńska była zlokalizowana w krainie zwanej Lakonia P / F

W bitwie pod Salaminą zwycięstwo odniosła flota perska P / F

Teatr grecki narodził się z Wielkich Dionizji P / F

Zadanie 3. (0–2)

Jak nazywają się budowle przedstawione na poniższych ilustracjach? Wpisz ich nazwy w miejsca wykropkowane.

Odpowiedź A.....

Odpowiedź B.....

Zadanie 4. (0–3)

Przeczytaj poniższe opisy i zidentyfikuj postacie z historii starożytnej Grecji. Poprawne odpowiedzi wpisz w odpowiednie miejsca.

OPIS 1

Był wybitnym dowódcą ateńskim (VI/V w .p.n.e.). Zaplanował strategię przygotowań militarnych Aten do wojny z Persami. Dzięki jego planom i dowodzeniu flota grecka rozgromiła flotę perską pod Salaminą.

4.1 Odpowiedź.....

OPIS 2

Był najwybitniejszym politykiem ateńskim w V w. p.n.e. Dzięki jego autorytetowi i reformom wprowadzono w Atenach ustrój demokracji.

4.2 Odpowiedź

OPIS 3

Był twórcą potęgi i królem Macedonii. Jego syn Aleksander dokonał podboju imperium perskiego w IV w. p.n.e.

4.3 Odpowiedź

Zadanie 5. (0–3)

Spośród wymienionych poniżej bitew wybierz te, w których brała udział armia Aleksandra Wielkiego. Swój wybór wpisz w miejsce wykropkowane.

Termopile, nad rzeką Granik, Maraton, Gaugamela, Cheronea, Issos, Plateje,

5. Bitwy, w których brała udział armia grecka pod dowództwem Aleksandra Wielkiego:

.....
.....

Zadanie 6. (0–3)

Poniższa ilustracja przedstawia wydarzenie z dziejów starożytnego Rzymu. Podaj datę tego wydarzenia oraz imiona dwóch postaci, które wykarmiła wilczyca?

6.1 Postaci: A. B.

6.2 DATA ROCZNA WYDARZENIA

Senat, Dyktator, Trybun Ludowy, Konsul, Kwestor, Pretor, Zgromadzenie Ludowe

A. Miał nieograniczoną władzę w czasie sześciomiesięcznej kadencji

B. Zbierał podatki

C. Wybierał dyktatora

D. Miał prawo weta wobec senatu w sprawach dotyczących plebejuszy

E. Posiadał władzę sądowniczą

F. Wybierał większość urzędników

G. Dowodził armią w czasie wojny

Zadanie 8. (0–1)

Map of the Roman Empire in the 4th century AD, showing the spread of Christianity. The map uses different shades of pink to indicate the progression of Christianity from the 1st to the 5th century. Key locations like Rome, Constantinople, and Jerusalem are marked. The legend explains the symbols for the birth of Jesus, early Christian communities, and the spread of Christianity in different centuries. A scale bar and a compass rose are also present.

- ✝ miejsce narodzin i śmierci Jezusa
- pierwsze gminy chrześcijańskie w I i II wieku
- zasięg chrześcijaństwa w IV wieku
- zasięg chrześcijaństwa w V wieku
- granice imperium rzymskiego w końcu IV wieku
- prowincje rzymskie

Galia

Tytuł

Zadanie 9. (0–4)

Przeczytaj uważnie poniższy fragment kroniki Galla Anonima i odpowiedz na pytania.

“Tak atoli jeszcze w błędzie pogaństwa był zatopiony, Wreszcie zapragnął wejść w związek małżeński z niewiastą arcychrześcijańską, czeską księżniczką, Dąbrówką. Lecz ta odmówiła stanowczo oddania mu swej ręki, zaczym by się nie pozbył szpetnego nałogu ... “

9.1 Który władca Polski jest w tym fragmencie opisany?

.....

9.2 Co miał na myśli autor pisząc o “szpetnym nałogu”?

.....

9.3 Jakie wydarzenie w dziejach Polski zapoczątkowało małżeństwo z Dąbrówką?

.....

9.4 Podaj datę roczną tego wydarzenia

Zadanie 10. (0–2)

Zaznacz poprawną (chronologiczną) kolejność wydarzeń.

10.1 wydarzenia z początków Średniowiecza:

A. traktat w Verdun, początek pierwszej krucjaty, bitwa pod Poitiers, schizma wschodnia

B. bitwa pod Poitiers, traktat w Verdun, schizma wschodnia, początek pierwszej krucjaty

C. bitwa pod Poitiers, traktat w Verdun, schizma wschodnia, początek pierwszej krucjaty

10.2 koronacje w czasie rozbitcia dzielnicowego w Polsce:

A. Władysława Łokietka, Przemysła II, Wacława II

B. Przemysła II, Wacława II, Władysława Łokietka

C. Wacława II, Władysława Łokietka, Przemysła II

Zadanie 11. (0–1)

Jak nazywała się uroczystość, którą opisuje poniższy tekst? Wpisz w miejsce wy kropkowane.

„By mogło nastąpić /...../ kandydat na rycerza musiał od 15. roku życia służyć jako giermek i zaprawiać się do wojennego rzemiosła. Po złożeniu dowodów męstwa oraz uzyskania odpowiedniego wykształcenia (władania bronią, jazdy konnej, obyczajów, śpiewu i poezji), // giermka na rycerza. Do aktu // na rycerza wojownik przygotowywał się przez spowiedź, a cała ceremonia odbywała się w trakcie mszy świętej, po której wojownik składał przysięgę wierności Kościołowi, przestrzegania czci niewieściej, bronięcia wdów i sierot. Następnie z rąk panującego otrzymywał pas rycerski i złote ostrog”.

.....

Zadanie 12. (0–3)

W kronice Galla Anonima mamy następujący fragment dotyczący ważnego wydarzenia w początkowych dziejach Polski. Wpisz poprawne odpowiedzi w miejsca wykropkowane.

„A zdjęwszy z głowy swej diadem cesarski, włożył go na głowę Bolesława na [zadatek] przymierza i przyjaźni”

12.1 Który cesarz włożył swój diadem na głowę Bolesława?

.....

12.2 Który z Bolesławów panujących w Polsce otrzymał ów diadem?

.....

12.3 W czasie jakiego wydarzenia doszło do spotkania obu władców?

.....

Zadanie 13. (0–3)

Dokonaj interpretacji poniższego obrazu i wykonaj polecenia. Odpowiedzi wpisz w miejsca wykropkowane.

13.1 Podaj imię i tytuł władcy zaprezentowanego na obrazie.

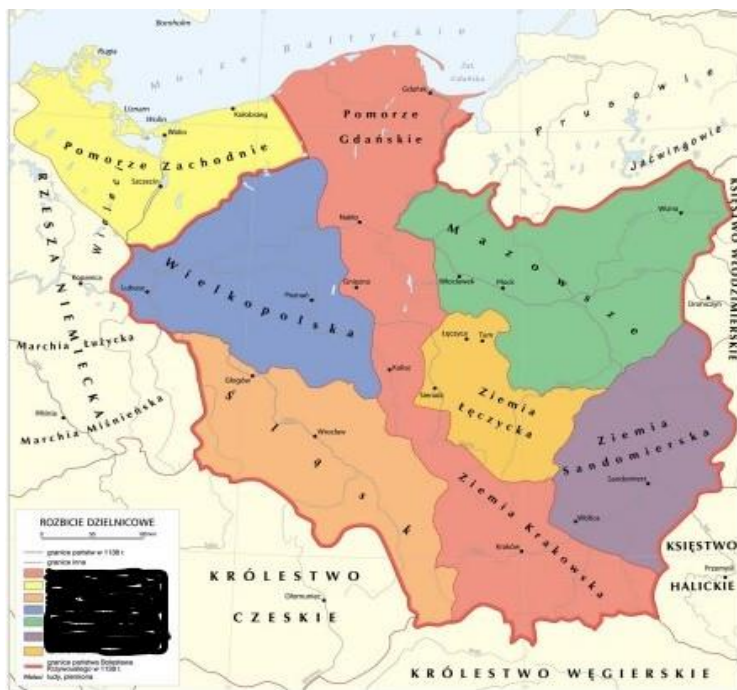
.....

13.2. Podaj i nazwij dwa insygnia władzy widoczne na obrazie.

.....

Zadanie 14. (0–2)

Zapoznaj się z poniższą mapą podziału Polski z 1138 r. i zaznacz poprawne odpowiedzi .

- A. Autorem tej koncepcji podziału państwa był Bolesław III.
- B. Pierwszym seniorem został Mieszko III.
- C. Władysław II otrzymał Wielkopolskę.
- D. Henryk otrzymał Ziemię Łęczycką.
- E. Gniezno i Kraków wchodziły w zakres dzielnicy senioralnej.

Zadanie 15. (0–4)

Zidentyfikuj postacie przyporządkowując i zaznaczając poprawną postać do poniższych opisów.

OPIS 15.1

Wybitny papież, który w roku 800 koronował Karola Wielkiego na cesarza.

- A. Kalikst II B. Urban II C. Leon III D. Kalikst II

OPIS 15.2

Był starszym bratem króla Mieszka II. Wykorzystując najazdy zewnętrzne i trudną sytuację wewnętrzną państwa przejął władzę i odesłał insygnia koronacyjne cesarzowi.

- A. Zbigniew B. Bezprym C. Zbysław D. Konrad

OPIS 15.3

Ten święty w VI wieku ułożył pierwszą regułę zakonu męskiego z siedzibą na Monte Cassino.

A. Franciszek B. Dominik C. Benedykt z Nursji D. Paweł z Tarsu

OPIS 15.4

Był wielkim zwolennikiem zjednoczenia Polski na przełomie XIII/XIV w. Jako arcybiskup gnieźnieński doprowadził do koronacji Przemysła II.

A. Jakub Świnka B. Janisław C. Wojciech D. Radzym Gaudenty

Zadanie 16. (0–3)

Zaznacz, które z poniższych zdań są prawdziwe, a które fałszywe.

Indianami omyłkowo nazwał tubylców w Ameryce Krzysztof Kolumb P/F

Jako pierwszy opłynął Afrykę Bartłomiej Diaz P/F

Kulistości Ziemi dowiódł Ferdynand Magellan P/F

Zadanie 17. (0–4)

Wpisz w miejscu wy kropkowanym nazwę stylu w jakim zostały wzniesione przedstawione na poniższych ilustracjach budowle oraz ich lokalizacje.

A.

A.

A lokalizacja:

B.

B.

B lokalizacja

Zadanie 18. (0–2)

Przeczytaj poniższy tekst źródłowy dotyczący tzw. hołdu pruskiego i odpowiedz na pytania

*“Powiedz, ktokolwiek przeczytasz te sprawy,
Czyli nie nazwiesz monarchę szalonym,
Co mogąc łatwo skończyć z zwyciężonym,
Wzrok mu swój wolał pokazać taskawy?”*

Stanisław Hozjusz

18.1 Powyższy fragment wiersza krytycznie ocenia władcę Polski

- A. Jana Olbrachta
- B. Aleksandra
- C. Zygmunta I
- D. Zygmunta II

18.2 Kogo autor nazywa “zwyciężonym”?

- A. Albrechta Hohenzollerna
- B. Karola V
- C. Wacława I
- D. Hermanna von Salza

Zadanie 19. (0–3)

Zapoznaj się z zamieszczonymi poniżej opisami bitew z dziejów siedemnastowiecznej Polski. Zidentyfikuj i zaznacz te wydarzenia.

OPIS 1

Bitwę stoczyły w lipcu 1610 r. wojska polskie pod dowództwem hetmana polnego koronnego Stanisława Żółkiewskiego, z armią moskiewską dowodzoną przez kniazia Dymitra Szujskiego, oraz z posiłkami szwedzkimi pod komendą Jakuba Pontussona De la Gardie.

19.1

- A. pod Polanowem
- B. pod Smoleńskiem
- C. pod Kłuszynem
- D. pod Pskowem

OPIS 2

Bitwa morska pomiędzy flotą polską a eskadrą okrętów szwedzkich, stoczona 28 listopada 1627 na redzie Gdańska.

19.2

- A. pod Koszalinem
- B. pod Oliwą
- C. pod Kołobrzegiem

D. pod Elblągiem

OPIS 3

Bitwa stoczona 12 września 1683 pod Wiedniem między wojskami polsko-cesarskimi pod dowództwem króla Jana III Sobieskiego a armią Imperium Osmańskiego pod wodzą wezyra Kara Mustafy

19.3

A. pod Chocimiem

B. pod Kamieńcem Podolskim

C. pod Cecorą

D. pod Wiedniem

Zadanie 20. (0–7)

Na przykładzie poniższych ilustracji wskaż i nazwij elementy charakterystyczne dla stroju szlacheckiego, A. wersja żeńska i B. wersja męska.

A

B

20.1 A. Nazwij charakterystyczne elementy żeńskiego stroju szlacheckiego

1.....

2.....

3.....

20.2 B. Nazwij charakterystyczne elementy męskiego stroju szlacheckiego

1.

2.

3.

4.

Zadanie 21. (0–3)

Przeczytaj poniższy tekst i odpowiedz na pytania.

“W każdym państwie istnieją trzy rodzaje władzy; władza prawodawcza, władza wykonawcza rzeczy należących do prawa narodów i władza wykonawcza rzeczy należących do prawa cywilnego. Mocą pierwszej książę albo prawodawca stanowi prawa na jakiś czas albo na zawsze i poprawia albo usuwa te, które istnieją. Mocą drugiej wydaje wojny lub zawiera pokój, wysyła lub przyjmuje poselstwa, umacnia bezpieczeństwo, uprzedza najazdy. Mocą trzeciej karze zbrodnie lub sędzi spory poddanych. Tę ostatnią władzę można nazwać władzą sądenia; drugą zaś po prostu władzą wykonawczą państwa”.

21.1 Podaj imię i nazwiska autora koncepcji ustrojowej zawartej w tekście

.....

21.2 Jak nazywa się tę koncepcję ustrojową będącą podstawą ustroju demokratycznego?

.....

21.3 Jak się nazywa dzieło literackie, w którym autor przedstawił tę koncepcję ustrojową?

.....

Zadanie 22. (0–3)

Na ilustracji zaprezentowano postać kawalera pewnego orderu w stroju ceremonialnym. Odpowiedz na pytania związane z tym odznaczeniem.

22. 1 Podaj nazwę tego orderu

.....

22. 2 Kto i kiedy go utworzył?

.....

Zadanie 23. (0–1)

Kto z poniższych osób założył Szkołę Rycerską, zaznacz właściwą odpowiedź.

- A. Stanisław Leszczyński
- B. Stanisław August Poniatowski
- C. Tadeusz Kościuszko
- D. Jan III Sobieski

Zadanie 24. (0–5)

Wybierając z poniższych uszereguj uniwersytety w Europie od najstarszego do najmłodszego, gdzie 1 jest najstarszy, a 5 najmłodszy.

Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, Uniwersytet w Bolonii, Uniwersytet w Pradze, Uniwersytet w Paryżu we Francji (Sorbona), Uniwersytet Warszawski

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

Zadanie 25. (0–4)

Dopasuj pojęcia do odpowiednich wyjaśnień.

plantacja, dziesięcina, szkorbut, kolonia

A. Choroba wywołana brakiem lub niedoborem witaminy C znajdującej się między innymi w świeżych owocach i warzywach. Objawem choroby jest owrzodzenie i wypadanie zębów.

.....

B. Zwykle zamorski obszar, podbity lub uzależniony od jakiegoś europejskiego państwa i wykorzystywany przez nie gospodarczo.

.....
C. Duże gospodarstwo zajmujące się uprawą jednej rośliny, na przykład bawełny, herbaty.
.....

D. Stały podatek płacony przez ludność na rzecz Kościoła, wynoszący dziesięć procent zbiorów lub dochodów.
.....

Zadanie 26. (0–6)

Na poniższych ilustracjach są przedstawione dwa zabytki (A i B) znajdujące się na terenie regionu świętokrzyskiego. Odpowiedz na poniższe pytania, wpisując odpowiedź w miejsca wykropkowane.

1. Nazwa własna/forma budowli – A B.....
2. Obecna lokalizacja - A..... B
3. Wiek w którym została/ł wzniesiona/y – A B

